

במשעולי עבר יהודי

מחקרים וזיכרונות

יהודי צפון אפריקה בשואה • דרך לניתוח מקור היסטורי • הציננות
במשנתו של הרב יעקב משה חרל"פ • סיפורי ניסים בפרשנות זמן
הביניים • מוטיבים לאומיים והיסטוריים בשני שירי ערש • יחס
של ליכוביץ לפיתוח הציביליזציה • הייג כחולמים - השיבה הלא
מאוחרת של חוני • גלות ותהי עת הגלות של עם ישראל • שאלות
על משמעותה של תורה באיפה רבה • פינס ומשנתו
החינוכית • תפיסת גרמניה כעמלק • הערך החינוכי של סיפוריהם ההיסטוריים
של חז"ל • והמון • תפיסת גרמניה כעמלק • הערך החינוכי של סיפוריהם ההיסטוריים
בשירים של שאול • היסטוריים בתהילים • יהודים
ונוצרים קורנינו • לשינויים היסטוריים בפרשנות
ההלכתית • תולדות ההילולא במירון • הנוהג היהודי לשם מה?
• מחג העצמאות המדינה ליום העצמאות • תמורות בלשון הספרות
העברית • התפתחות תפיסת הוראת הטבע והחינוך החרתיים •
לכבודו של ד"ר צבי גסטורט - ראש מכללת אפרתה
בין חינוך לאהבת המולדת להוראת טכנולוגיה • המסיפס
של העלייה השנייה • סיורים לימודיים במחנות נמולין • הפוסט איכרון
היסטורי בשכונת צעירה בירושלים • הרבט פאנג, אומן ויהודי
באירופה המחציה השנייה של המאה העשרים

תוכן העניינים

7	דברי פתיחה	
9	ההיסטוריה של צבי	
	מבט מן המקרא	
19	מזמורים 'היסטוריים' בתהלים	ציון עוקשי

התבוננות חז"ל בעבר

65	'היינו כחולמים' - השיבה הלא מאוחרת של חוני	עודד ישראלי
81	גלות ותודעת הגלות של עם ישראל	מנחם כ"ץ
	שאלות על משמעותה של הגלות - עיון בדרשה	יעל מילי
89	באיכה רבה	
115	גישות חינוכיות במשנתם של רב ורב שמואל בר שילת	יהודה נאמן
	הדים לשינויים היסטוריים בפרשנות ההלכתית	יצחק רוזנברגר
127	בנושא החיוב בתרומה	
143	נוצרים חדשים וחברות ישנה	רנון קצוף

מבט דרך עיניהם של פרשנים וחכמי ימי הביניים

157	סיפורי נסים בפרשנות ימי הביניים	רות וולפיש
173	דילמות מוסריות בתורה בפרשנות היהודית לדורותיה	גבריאל ח' כהן
	יחסה של נחמה ליבוביץ לפיתוח הציביליזציה -	אראלה ידגר
183	בין המודרנה לצינונות הדתית	
	הכאת נשים בצרפת ובגרמניה בימי הביניים -	יעל יצחק
205	התופעה והשתקפותה בספרות השו"ת של התקופה	

מבטים על היהדות, הציוניות והישראליות בדורות האחרונים

225	תורה, השכלה וחינוך במשנתו של הרב יחיאל מיכל פינס	עפרה מייטליס
	לתולדות הנחת אבן פינה בבתי כנסת -	אהרן ארנד
253	בית הכנסת הגדול באודסה	
	הוראת הטבע והוראת המדעים -	הדסה שטיינר
269	מחינוך לאהבת הארץ לחינוך למדע וטכנולוגיה	

תוכן העניינים - המשך

287	הפסיפס של העלייה השנייה התפתחותו של המחול העממי בארץ ישראל	מרגלית שילה רות גרינברג
297	ומפעלה של רבקה שטורמן	
321	הציונות במשנתו של הרב יעקב משה חרל"פ 'זהמלך נפל על חרבו' -	יעקב הדני רחל עופר
335	השינויים במושג הגבורה והשתקפותם בשירים על שאול	
367	הלל ישראל, יהודי וציוני להילולה במירון מסורות הלשון של עדות ישראל כראי לתולדות הלשון העברית	ישראל רוזנסון יהודית הנשקה
393	'כל ישראל ערבים זה בזה' - פעולות יהודי ארה"ב למען יהודי צפון אפריקה בתקופת השואה 'לצייר זה לחיות' - אמנות כתרפיה בתקופת השואה: מקרה טרזיאנשטט	מיכל בן יעקב
401	על ההתייחסות אל גרמניה הנאצית כאל עמלק רשויות דז' באדר לעמנואל לעף - על ה'רמזים הדקים' למאורעות הגדולים	מאירה פיין
433	מקום וזיכרון - לדרכי עיצובו של הזיכרון הלאומי והפרטי בשכונת פסגת זאב	מרדכי מאיר ישראל רוזנסון
449	הרבט פאגני - אומן ויהודי באירופה במחצית השנייה של המאה העשרים	יוסי שפניר
463	מ'חג עצמאות המדינה' ליום העצמאות' - על תמורות בלשון הספרות העברית משנות השישים ואילך	סיגלית רוזמרין
489	מוטיבים לאומיים והיסטוריים בשני שירי ערש	לאה חובב
509		
517		
533		

מבט חינוכי דידקטי - ללמוד וללמד את העבר

545	החינוך היהודי לשם מה?	מיכאל רוזנק
559	מסעות נוער דתי לפולין - אתגרי ההווה לנוכח הזיכרון	חיים שלם
571	ללמוד את הצהרת כורש - הערה על ניתוח מקור היסטורי	עקיבא דורון